

Forfatter: Goldschmidt, M. A.

Titel: Udrag fra Hjemløs

Citation: Goldschmidt, M. A.: "Hjemløs", i Goldschmidt, M. A.: *Hjemløs*, udg. af Mogens Brøndsted ; Harald Jørgensen , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1999, s. 366. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-goldschmidt04-shoot-idm140467280075120/facsimile.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Hjemløs

- rømt er hans sextinske Madonna. Han giftede sig aldrig, men fik ry for at have forskellige elskovsforhold. – *Prokesch von Osten*: østrigsk diplomat og forfatter (1795-1876), har skildret historiske og politiske forhold i Østen og tillige skrevet digte. Citatet er fra »Ober Ungarn« 1821 (*Kleine Schriften* V 1844 s. 299) (Bred, o glemmel, dit slør over de mørkere livsdage, de dage, som letsind og vildt blod fyldte for mig med skyer; tilhyl dem venligt. For mine fejls skikkelser af vejen, så at jeg ikke hører deres klageston og deres fordrings sørgelige råb! Tænk på, at jeg var god og endnu er det, thi hvad jeg har sået af synder, var ikke udsprunget af hjertet).
- 158 *Absolution*: syndsforladelse. – *Wolfsmann*: Karl W.s roman *Memoiren des Freiherrn von S-a* 1817 (også kendt af P.L. Møller, sml. Julius Clausen: *En Kvinde's Kærlighed* 1928 s. 36). – *Klag'gestolne (...)* *tau-rigen Ruf*: jf. n.t.s. 157, *Prokesch von Osten*. – *blive lykkelige (...)*: sml. s. 278.
- 159 *Tillysningen eller Kongebrevet*: forkyndelsen eller bevillingen til ægteskab. – *Wir Alle sind (...)*: ty. V₁ er alle forelsket natur. I G.F. Daumers oversættelse 1846 af den persiske lyriker Hafiz (1326-90) står »Wir alle sind verliebter Art« (s. 135). – *Da jeg blev større (...)*: fra Oehlenschlägers *Aladdin* (*Poet. Skr.* ved Liebenberg I 288). – *At gantes lidt (...)*: orig. »at løbe efter (...)*»*. – *Musselin(et)*: fint bomuldsstof.
- 160 *toe*: vaske; sml. Matt. 27, 24. – *Deutschum (...)*: fra Goethes »Vier Jahreszeiten« 1796 (*Jubilæums-Ausgabe* 1902 I 242) (lyskhed eller franskhed fortrænger i disse forvirrede dage – som i sin tid lutherdom – rolig dannelse). – *jo*: (her) ikke.
- 161 *Lykkens Yndling*: Carl Bernhards roman fra 1838. I sin Efterskrift NS 1858 I protesterede Goldschmidt mod udgangen på den slags »demoraliserende« bøger, som »gjøre et behageligt Indtryk og dysse Læserne i venlige Drømme (...). Der døe Helt og Heltnde i Sand-selighedens høieste Øieblik, og den menneskelige »Lykke« krønes ved denne Død, der kommer saa heldig, at den forhindrer Ved-kommende fra nogensinde at savne Nydelse.« Her derimod dør helten, da han etisk er nået til det højest mulige punkt, og dette er den største lykke (sml. nærværende udgaves efterskrift II s. 345)
- 162 *Robespierre*: fransk revolutionær politiker, henrettet 1794. – *Carrou-sel*: ringridning. – *strikkede bøgerlige Strømper*: den franske kommune besluttede, at de revolutionære kvindeselskaber skulle have en hædersplads ved nationalfesterne og strikke imedens, hvorfor de blev kaldt »Robespierres strikkekoner« (Lamartine: *Grondisternes*